

AUS DOKUMENTAS

20.02.19. (6.23) 10-152

**UTENOS RAJONO SAVIVALDYBĖS ADMINISTRACIJA
APLINKOS APSAUGOS IR CIVILINĖS SAUGOS SKYRIUS**

Biudžetinė įstaiga. Utenio a. 4, 28503 Utena.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188710442.

Tel. (8 389) 61 609, (8 389) 61 599, faks. (8 389) 61 615, el. p. aplinkosauga@utena.lt.

Utenos rajono savivaldybės merui

2020-02-19 Nr. ACS-4

DĖL VIENKARTINIŲ PLASTIKINIŲ INDŲ IR STALO ĮRANKIŲ NAUDOJIMO

2019 m. gegužės 8 d. priimta ES direktyva (Briuselis, 2019 m. gegužės 8 d. 2018/0172 (COD), PE-CONS 11/19) (toliau – Direktyva) numato, kad iki 2026-ųjų būtina gerokai sumažinti plastiko maisto taros ir gėrimų indelių su kamšteliais ir dangteliais, vienkartinių indų suvartojimą. Lietuva, kaip ir kitos ES šalys, Direktyvos nuostatas į nacionalinę teisę turi perkelti per dvejus metus – iki 2021-ųjų birželio mėn. Nuo 2021 m. vidurio nebebus galima prekiauti plastikiniais ausų krapštukais, stalo įrankiais, lėkštėmis, šiaudeliais, gėrimų maišikliais, oro balionėlių lazdelėmis, taip pat iš aerobiškai skaidaus plastiko pagamintais vienkartiniais gaminiiais ir maisto tara, gėrimų indeliais ir jų dangteliais, pagamintais iš polistireninio putplasčio.

Nuolat akcentuojama didelė planetos tarša ir ilgas plastiko irimo laikas yra ne vienintelės blogybės. Galimas neigiamas plastiko sudėtinių chemikalų poveikis, iš kurių ypač išskiriama viena iš plastiko gamyboje naudojamų sudedamųjų dalių bisfenolis A (BPA), yra itin pavojinga sveikatai.

Plastiko gaminių pirmieji ES suskubo atsisakyti prancūzai. 2016 m. gamintojams nurodyta iki 2020 m. užtikrinti, kad visi vienkartiniai indai Prancūzijoje būtų pagaminti iš biologiškai irių medžiagų ir galėtų būti kompostuojami.

Jau ir Lietuvoje mažinant plastiko gaminių prekybą, parduotuvėse daugėja aplinkai draugiškų alternatyvų. Pirkėjams siūlomi popieriniai, kartoniniai ir mediniai įrankiai bei indai, galima įsigyti indų, pagamintų iš cukranendrių, bambukų, palmių lapų, kartono. Renginiuose naudojami daugkartinio naudojimo indai.

Lietuvoje yra trys savivaldybių tarybos, kurios yra priėmusios sprendimus dėl vienkartinių plastikinių indų nenaudojimo viešuosiuose renginiuose:

- Joniškio rajono savivaldybės taryba priėmė sprendimą 2019 m. kovo mėn., pereinamojo laikotarpio nebuvo, tačiau 2019 m. viešino ir tikrino, bet administracinių nuobaudų netaikė;
- Panevėžio miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą 2019 m. birželio mėn., pradėjo taikyti nuo 2020 sausio mėnesį;
- Vilniaus miesto savivaldybės taryba priėmė sprendimą 2020 m. sausio mėn., pradės taikyti nuo 2020 kovo mėnesį.

Pabendraavę su miestų savivaldybėmis, sužinojome, kad viešuosiuose renginiuose raginama atsinešti savo daugkartinius indus. Taip pat yra įmonių, teikiančių organizavimo paslaugą. Šios įmonės naudoja daugkartinius indus - juos tiekia, surenka po renginio, plauna, pateikia ataskaitą apie sumažintą poveikį aplinkai. (Veikia, kaip užstato sistema, už pinigus pasiimama daugkartinio naudojimo inda, paskui gražinami indai ir atgaunami pinigai. (Renginių organizavimo taisyklėse yra punktas, nurodantis, kad renginio metu nebūtų naudojami vienkartiniai plastikiniai indai.). Šių miestų atstovai jau yra dalyvavę tokiuose renginiuose ir jų pasirinkimas pritarti Direktyvai pasiteisino.

Atsižvelgdami į tai, siūlome ir Utenos rajono savivaldybės tarybai pritarti sprendimo projektui, paliekant laiko informacijai viešinti.

Vedėja

Rosita Deveikienė

Lina Rimienė, tel. (8 389) 43 534, el. p. lina.rimiene@utena.lt